

Oferta seminariów magisterskich

dr Paweł Koniak (Instytut Psychologii, Katedra Psychologii Społecznej)

koniak@umcs.pl

Psychologia perswazji i komunikacji

Seminarium dotyczy czynników wpływających na skłonność ludzi do przetwarzania, ulegania i zniekształcania różnego rodzaju informacji. Proponuję następujące obszary tematyczne:

- kształtowanie i zmiana postaw wobec ograniczeń i restrykcji związanych np. z pandemią koronawirusa, znaczenie emocji w kształtowaniu tych postaw (strach i gniew), skuteczne komunikowanie wprowadzanych przepisów i zaleceń;
- wpływ strachu i gniewu na postawy wobec nowych zjawisk cywilizacyjnych, społecznych itp. (strach zwiększa przetwarzanie informacji i podatność na perswazję, gniew z kolei ją obniża i zwiększa nastawienie na obronę swoich wcześniejszych postaw – obecnie wiele zjawisk wywołuje obydwie te emocje jednocześnie, powstaje więc pytanie które procesy przeważą i jak wzajemnie oddziałują na siebie te emocje – np. strach przed GMO i gniew na działania producentów GMO);
- postawy wobec zakazu, dopuszczenia (pozwolenia), nakazu – formowanie i zmiana tych postaw (postawy wobec zakazów okazują się łatwiejsze do zmiany niż postawy wobec dopuszczenia – nie jest jednak jasne na jakim mechanizmie psychologicznym opiera się ta asymetria i jakie są jej dalsze konsekwencje, jak np. przekłada się to na skuteczność znaków drogowych, formułowanych przepisów i restrykcji związanych z epidemią itp.);
- projekcja i spostrzeganie poglądów innych ludzi, skłonność do przetwarzania i akceptowania informacji niezgodnych z własnymi poglądami, polaryzacja poglądów (w świecie zdominowanym przez bańki informacyjne, w których ludzie stykają się tylko z poglądami podobnymi do swoich występuje wiele niebezpiecznych zjawisk – polaryzacja, wzajemna niechęć, brak akceptacji innych punktów widzenia itp. – powstaje więc pytanie jak temu przeciwdziałać, jak dostarczać ludziom również tych informacji, które podważają ich punkt widzenia);
- konsekwencje komunikacyjne korzystania z nowoczesnych środków przekazu – np. wpływ smartfonów vs komputerów na skuteczność informacji społecznych vs utylitarnych i na zakres przetwarzania tych informacji (w przypadku komunikatów odbieranych za pomocą smartfonu rośnie znaczenie informacji społecznych – efekt ten wymaga jednak dokładniejszego zbadania);
- skutki uboczne kampanii perswazyjnych i informacyjnych – np. skutki informowania o liczbie pijanych kierowców (łącznie w relacjach medialnych itp. kwestii bezpieczeństwa drogowego z trzeźwością kierowców może prowadzić do bagatelizowania innych przyczyn wypadków, a w konsekwencji do większej skłonności podejmowania zachowań ryzykownych innych niż prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu – można to nazwać syndromem trzeźwego kierowcy);
- wpływ dystansu psychologicznego (dystansu fizycznego, czasowego, społecznego, stopnia prawdopodobieństwa) na przetwarzanie informacji (dystans psychologiczny

Oferta seminariów magisterskich

zmienia sposób przetwarzania informacji, zwiększa oddziaływanie informacji bardziej abstrakcyjnych; zależy od wielu czynników, np. od prezentowania czarno-białych vs kolorowych zdjęć – może to wpływać np. na skuteczność kampanii społecznych odnoszących się do wydarzeń historycznych, jest również kojarzony z luksusem, co ma np. konsekwencje dla sposobu prezentowania produktów luksusowych);

- wpływ formatu w jakim podawane są informacje liczbowe na oddziaływanie tych informacji, np. zaokrąglanie liczb (liczby zaokrąglone kojarzone są z kobiecością, a dokładne z męskością – może to mieć znaczenie np. dla akceptowania cen towarów przeznaczonych dla mężczyzn vs kobiet) lub format ułamków (ludzie mają tendencję do koncentrowania się na liczniku i ignorowania mianownika, ryzyko 1 na 10 wydaje się więc mniejsze niż 10 na 100 – może to mieć konsekwencje dla podawania ostrzeżeń, ale również dla formowania zachęt; zbadania wymaga rola umiejętności matematycznych w podatności na ten efekt);
- wpływ czynników kontekstowych (np. ram, miejsca prezentacji, opinii innych ludzi itp.) na przetwarzanie i odbiór dzieł sztuki (obrazów abstrakcyjnych, kiczu itp.)

Termin spotkania zostanie ustalony z osobami zainteresowanymi na początku semestru